

Forfatter: Kingo, Thomas

Titel: Digtning i udvalg

Citation: Kingo, Thomas: "Digtning i udvalg", i Kingo, Thomas: *Digtning i udvalg*, udg. af Marita Akhøj Nielsen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1995, s. 568.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-kingo09val-shoot-idm140375698497488/facsimile.pdf> (tilgået 10. april 2024)

Anvendt udgave: Digtning i udvalg

- 259 *Ja og Ney*: jf. Mat. 5,37.
 262 *hepryder*: pryder.
 265 *Guds Kærlighed*: kærlighed til Gud; Guds kærlighed.
 266 *faldt paa indtræf*. – *fanged an*: begyndte.
 266–267 *Tyrke (...) hen*: udtrørre.
 267 *Røde-Væske*: nærende saft.
 268 *alt efter Haand*: efterhånden. – *paa Thc*: trusende.
 269 *u-forsagt*: modig. – *Mef*: forblev.
 270 *Fort i*: iført, jf. Efes. 6,11. – *skudfri*: skudsikker. – *dempe*: tilintetgøøre.
 271 *faf ... an*: angreb ham.
 272 *At: så at*. – *Ran*: bytte.
 273 *fænnet*: modtog; omfavnede. – *stridde*: stred.
 274 *benidde*: forberedte.
 276 *indhimled*: ført ind i himlen.
 278 *Qvægning*: oplivelse.
 281 *bestierne*: sætte stjerner på.
404 286 *Hans Preis*: lovprisningen af ham.
 287–288 *i ... Med*: stå i samme klasse som.
 288 *Sæ Kjonen*: ærekranse for søsæjr.
 290 *stukke*: sidde fast.
 291 *Tig (...) i øgt*: husk på.
- Trøste-Brev Til ... Margarete Ulfeld**
- Trykt efter SS II, s. 240–242, der gengiver teksten i Peder Jespersen: *Prædiken udi Niels Juels ... hans Liig Begengelse*, 1599.
- 405 *Margarete Ulfeld*: 1641–1703, gift med Niels Juel 1661. – *Sl*: salige. – *Der*: da. – *Tousing*: Tisinge, hvor Niels Juel ejede store områder foruden Valdemars Slot. – *Fraugdegård*: hovedgård sydost for Odense; siden si bryllup med Birgitte Balslev i 1694 boede Kingo ofte på Fraugdegård, som han i 1697 købte af sin sviger. – *Amo*: lat.: i året.
 2 *Himmel-areal*: med himmelsk natur.
 3 *Tilsted*: tillad.
 5 *vel*: godt. – *har (...) inde*: ejer.
 6 *At: så at at*: slige: sådanne. – *besinde*: udtenke.
 7 *ja*: ikke. – *føre*: i forvejen.
 9 *Søge-Dekket*: sorgesløret. – *Himmel-Øje*: mod himlen vendte øje.
 10 *redner*: bliver redt. – *Mayc*: plague.
 11 *Hyle-Regn*: om voldsom gråd. – *stridig*: stride.
- 12 *saa*: sådan. – *fordrukne*: drukne. – *slet*: heit.
 14 *at*: for at. – *vil*: vilie.
 16 *Læge-Finger*: grundled for *vil*.
 17 *Skield-Baerne*: adeligt født.
 19 *hende*: verden. – *om*: rundt.
406 22 *af Rode rundt*: blev født. – *steds*: altid.
 27 *stadsig*: snakkesalig.
 28 *Mandhaftighed*: mandighed.
 29 *jeft*: rolig; fordringlost. – *vovede sin Tiaye*: satte livet på spil.
 30 *Hu*: sind.
 32 *Idret*: handling.
 33 *der*: som. – *Lykke*: lykke til.
 35 *i Grund*: til bonds.
 37 *griseleg*: ærefuld; prisværdigt. – *sit ... ophengte*: nl. som tegn på sin deltagelse i kamp.
 38 *Lof*: (andres) lovprisning (af ham). – *tengte*: trængte frem.
 39 *Avind*: fjendskab; misundelse.
 40 *en*: nogen. – *Strand*: hav.
 41 *nest*: foruden.
 42 *indlænked*: fastlænked; sammenlænked.
 43 *mist*: mistet.
 45 *Mens*: men. – *forsagt*: modlös.
 46 *Fenderle*: adsporde. – *modig*: sorgende.
 48 *omskiant*: selvom.
 50 *reener*: januer.
 51 *og*: også.
 52 *Did*: derhen.
 53 *afmøke*: afspejle.
 55 *Taal*: tåruddighed.
 56 *ret*: virkelig.
 57 *hart*: hårdt.
407 59 *indgrendsis*: indskrenkes. – *Maal*: (passende) mål.
 63 *minde dig*: minde dig om at. – *men*: så længe.
 64 *igien*: tilbage.
 66 *inset*: ikke.
 67 *ærlig*: ægverdig.
 68 *Der*: knyttet til *Rigted*. – *Kuul*: blaest.
 70 *Hannem*: Niels Juel. – *betedd*: vist.
 71 *tee*: vise.

Paa-Skrifter til Holmens kirke

Trykt efter SS II, s. 243-249, der gengiver teksten i Peder Jespersen: *Prædiken udi Niels Juels ... hans Liigs Begringelse*, 1699; digtene er skrevet til Niels Juels kapel i Holmens kirke, som var færdigt i 1697. Teksten på vægtslyerne afviger på en række mindre væsentlige punkter fra formen i den trykte ligprædiken. 1709 flyttedes graven til sin nuværende plads i Holmens store kapel. Kingos hovedkilde til slagskildringerne er sandsynligvis Peder Jespersens ligprædiken.

408 *Sal*: salige. – *kunstige*: kunsfærdige. – *Epitaphie*: indskrift på gravmæle. – *priueelig*: ærefuld; prisværdig. – *bestridet*: udkempet. – *og*: også. – *mandhaftig*: mandigt.

1 *skue* (...) *an*: betragt.

5 *Drifte*: bedrifte. – *i (...) står*: består i.

8 *Ja og Ney*: jf. Matt. 5,37. – *Ærdigt*: ærefuld; hæderligt.

(1)

Reesand: Rodsand, en sandbanke syd for Lolland, hvor der 30/4 1659 stod et slag med den sv. flåde. – *Anne*: lat.: i året. – *København*: Juel deltog som Holmens chef i forsvarer af København; under stormen på byen natten til den 11/12 1659 var han på Katelsvolden som leder af Holmens bådmænd.

1 *Magt*: haer. – *omspende*: omringede.

409 5 *Sør-Kastens*: sidens (nl. Kastellets). – *ansætnede*: betroet.

6 *Neptun*: den rom. havgud. – *Mars*: den rom. krigsgud. – *gode*: venlig stemt.

7-8 *Nu* (...) *Nu*: snart ... snart.

7 *falt* ... *ud*: gjorde han udfald. – *dig*: stærkt.

8 *sted* (...) *ud*: udholdt. – *for*: drog.

9 *Flode*: flåde.

10 *kørte*: drev.

(2)

for: ud for. – *Gulland*: Gotland; Vishy blev angrebet fra land- og søsiden og kapitulerede den 1/5 1676.

1 *Hold*: holdt, stands.

2 *Vinde*: vidne på.

3 *from*: tapper; dygtig; god; from. – *fornam*: oplevede.

4 *det Amalanske Lam*: På det gotlandske væben stod et lam; amalerne var den østgotiske herskerslægt, som if. daddens historikere skulle nedstamme fra Gotland.

5 *overkaste*: kastede over.